

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

28 грудня 2023 року

Київ

№ 197

Про внесення змін до Положення про реалізацію спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)

Відповідно до статей 7, 15, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 1, 5 Закону України “Про санкції”, з метою забезпечення Національним банком України реалізації персональних і секторальних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до Положення про реалізацію спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), затвердженого постановою Правління Національного банку України від 11 травня 2023 року № 65 (далі – Зміни до Положення), що додаються.

2. Небанківська установа, яка станом на 01 січня 2024 року має відкритий у банку рахунок (включно з розрахунковими рахунками), на якому обліковуються кошти санкційних осіб, зобов’язана не пізніше 01 лютого 2024 року надіслати обслуговуючому банку, у якому відкрито такий рахунок, та Національному банку України листа з інформацією про такий рахунок та суму коштів санкційних осіб, які обліковуються на такому рахунку.

3. Інформація, зазначена в пункті 2 цієї постанови, надається:

1) щодо коштів санкційних осіб, до яких застосовано хоча б одну з таких персональних санкцій:

“блокування активів – тимчасове обмеження права особи користуватися та розпоряджатися належним їй майном”;

“блокування активів – тимчасове позбавлення права користуватися та розпоряджатися активами, що належать фізичній або юридичній особі, а також активами, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними”;

“інші санкції, що відповідають принципам їх застосування, встановленим Законом України “Про санкції” (зупинення фінансових операцій)”;

“інші санкції, що відповідають принципам їх застосування, встановленим Законом України “Про санкції” (зупинення операцій за рахунками фізичної особи)”;

“інші санкції, що відповідають принципам їх застосування, встановленим Законом України “Про санкції” (зупинення операцій за рахунками юридичної особи);

“запобігання виведенню капіталів за межі України”;

“зупинення виконання економічних та фінансових зобов’язань”;

“інші санкції, що відповідають принципам їх застосування, встановленим Законом України “Про санкції” [зупинення виконання економічних та фінансових зобов’язань (заборона надавати кредити, позики, фінансову допомогу, гарантії; заборона здійснювати кредитування через купівлю цінних паперів; заборона придбання цінних паперів)]”;

“стягнення в дохід держави активів, що належать фізичній або юридичній особі, а також активів, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними”;

2) у розрізі визначених у підпункті 1 пункту 3 цієї постанови санкційних осіб (із зазначенням санкційного списку, відповідно до якого застосовано персональні санкції до таких осіб) та банківських рахунків, на яких обліковуються кошти таких санкційних осіб (зазначається номер банківського рахунку). Сума коштів санкційних осіб [у валюті рахунку(ів)] зазначається станом на дату видання санкційного списку, відповідно до якого застосовано персональні санкції до таких осіб (із зазначенням дати в листі), та станом на 01 січня 2024 року.

4. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Дмитра Олійника.

5. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування, крім підпунктів 1–3, 5, 8 пункту 2 Змін до Положення, що набирають чинності з 01 січня 2024 року.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 25

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
28 грудня 2023 року № 197

Зміни до Положення про реалізацію спеціальних економічних та інших
обмежувальних заходів (санкцій)

1. У пункті 3 розділу I:

1) підпункт 5 викласти в такій редакції:

“5) підконтрольна особа – клієнт суб’єкта реалізації санкцій, кінцевим бенефіціарним власником якого/власником істотної участі в якому є санкційна особа, до якої застосовано санкцію “блокування активів – тимчасове позбавлення права користуватися та розпоряджатися активами, що належать фізичній або юридичній особі, а також активами, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними” (далі – “блокування активів у новій редакції”), та/або щодо якого така санкційна особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ним;”;

2) пункт після підпункту 6 доповнити двома новими підпунктами такого змісту:

“7) фінансова операція, у проведенні якої було відмовлено, – фінансова операція, під час ініціювання якої суб’єкт реалізації санкцій відмовляє особі в її проведенні відповідно до вимог цього Положення, включаючи внесення/видачу готівки та/або перерахування коштів отримувачу;

8) фінансова операція, яка була зупинена, – фінансова операція, кошти за якою суб’єкт реалізації санкцій не зараховує на рахунок отримувача/не виплачує отримувачу готівкою, а обліковує в порядку, визначеному в цьому Положенні.”.

2. У розділі VIII:

1) пункт 48 викласти в такій редакції:

“48. Суб’єкти реалізації санкцій зобов’язані не пізніше п’ятого робочого дня із дати видання санкційного списку (персональні санкції) надати Національному банку відповідно до нормативно-правового акта, який регулює правила організації статистичної звітності, що подається до Національного банку, інформацію про:

1) виявлених серед своїх клієнтів санкційних осіб, до яких застосовано хоча б одну з таких персональних санкцій:

“блокування активів”;

“блокування активів у новій редакції”;

“зупинення фінансових операцій”;

“зупинення операцій за рахунками фізичної особи”;

“зупинення операцій за рахунками юридичної особи”;

“запобігання виведенню капіталів за межі України”;

“зупинення виконання економічних та фінансових зобов’язань”;

“зупинення виконання економічних та фінансових зобов’язань (заборона надавати кредити, позики, фінансову допомогу, гарантії; заборона здійснювати кредитування через купівлю цінних паперів; заборона придбання цінних паперів)”;

2) відкриті станом на дату видання санкційного списку рахунки (за винятком кореспондентських рахунків лоро та розрахункових рахунків), на яких обліковуються кошти зазначених у підпункті 1 пункту 48 розділу VIII цього Положення санкційних осіб (включаючи рахунки з нульовими залишками), та залишки таких коштів.

Інформація, зазначена в підпунктах 1, 2 пункту 48 розділу VIII цього Положення, надається суб’єктами реалізації санкцій за наявності в них такої інформації.”;

2) розділ після пункту 48 доповнити чотирма новими пунктами 48¹–48⁴ такого змісту:

“48¹. Інформація, зазначена в пункті 48 розділу VIII цього Положення, у разі видання санкційного списку протягом останніх п’яти робочих днів місяця надається:

1) банками – у порядку, визначеному в пункті 50 розділу VIII цього Положення;

2) небанківськими установами, які є надавачами фінансових платіжних послуг, – у порядку, визначеному в пункті 55 розділу VIII цього Положення;

3) небанківськими установами, які не є надавачами фінансових платіжних послуг, – у порядку, визначеному в пункті 57 розділу VIII цього Положення.

48². Небанківські установи, які станом на дату видання санкційного списку (персональні санкції) мають відкриті в банку(ах) рахунки (включно з розрахунковими рахунками), на яких обліковуються кошти зазначених у підпункті 1 пункту 48 розділу VIII цього Положення санкційних осіб, зобов’язані

не пізніше п'ятого робочого дня з дати видання такого санкційного списку надіслати до обслуговуючого(их) банку(ів), у якому(их) відкриті такі рахунки, та Національного банку листа з інформацією про такі рахунки та суму коштів зазначених санкційних осіб, які обліковуються на таких рахунках.

Інформація, визначена в абзаці першому пункту 48² розділу VIII цього Положення, надається в розрізі санкційних осіб та банківських рахунків, на яких обліковуються кошти таких санкційних осіб (зазначається номер банківського рахунку), із зазначенням суми коштів таких осіб [у валюті рахунку(ів)] станом на дату видання санкційного списку та станом на дату надання інформації (із зазначенням цих дат у листі).

48³. Інформація, зазначена в пункті 48² розділу VIII цього Положення, у разі видання санкційного списку протягом останніх п'яти робочих днів місяця надається небанківськими установами:

1) до обслуговуючого(их) банку(ів) – у порядку та строки, визначені в пункті 48⁴ розділу VIII цього Положення;

2) до Національного банку – у порядку та строки, визначені в пункті 48² розділу VIII цього Положення.

48⁴. Небанківські установи, які мають відкриті в банку(ах) рахунки (включно з розрахунковими рахунками), на яких обліковуються кошти санкційних осіб, до яких застосовано хоча б одну з персональних санкцій, зазначених у підпункті 1 пункту 50 розділу VIII цього Положення, у разі зміни залишків таких коштів після інформування обслуговуючого(их) банку(ів) та Національного банку зобов'язані щомісяця, не пізніше другого робочого дня місяця, наступного за звітним, інформувати обслуговуючий(і) банк(и) (шляхом надсилання листа) про суму коштів таких осіб, які обліковуються на рахунках небанківських установ у такому(их) банку(ах).

Інформація надається в порядку, визначеному в абзаці другому пункту 48² розділу VIII цього Положення з урахуванням пункту 48³ розділу VIII цього Положення, станом на перше число місяця, наступного за звітним.”;

3) пункт 49 виключити;

4) пункт 50 викласти в такій редакції:

“50. Банки зобов'язані щомісяця, не пізніше п'ятого робочого дня місяця, наступного за звітним, надавати Національному банку відповідно до нормативно-правового акта, який регулює правила організації статистичної звітності, що подається до Національного банку, інформацію щодо реалізації ними персональних санкцій, а саме про:

1) санкційних осіб (клієнтів банку/інших учасників фінансових операцій, та/або інших санкційних осіб, кошти яких обліковуються на рахунках у банку, та/або санкційних осіб, підконтрольними особами яких є клієнти банку), до яких застосовано хоча б одну з таких персональних санкцій:

“блокування активів”;

“блокування активів у новій редакції”;

“зупинення фінансових операцій”;

“зупинення операцій за рахунками фізичної особи”;

“зупинення операцій за рахунками юридичної особи”;

“запобігання виведенню капіталів за межі України”;

“зупинення виконання економічних та фінансових зобов’язань”;

“зупинення виконання економічних та фінансових зобов’язань (заборона надавати кредити, позики, фінансову допомогу, гарантії; заборона здійснювати кредитування через купівлю цінних паперів; заборона придбання цінних паперів)”;

“стягнення в дохід держави активів, що належать фізичній або юридичній особі, а також активів, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними”;

2) банківські рахунки (за винятком кореспондентських рахунків лоро), на яких обліковуються кошти санкційних осіб, зазначених у підпункті 1 пункту 50 розділу VIII цього Положення (включаючи рахунки з нульовими залишками), та залишки таких коштів;

3) фінансові операції санкційних осіб, зазначених у підпункті 1 пункту 50 розділу VIII цього Положення, від імені/на користь таких санкційних осіб, у проведенні яких було відмовлено або які були зупинені у зв’язку із застосуванням персональних санкцій;

4) підконтрольних осіб та фінансові операції підконтрольних осіб/від імені підконтрольних осіб, у проведенні яких було відмовлено або які були зупинені у зв’язку із застосуванням персональних санкцій до санкційних осіб;

5) фінансові операції, які сприяють або можуть сприяти порушенню/уникненню обмежень, установлених персональними санкціями (включаючи випадки залучення третіх осіб), які були зупинені або в проведенні яких було відмовлено.

Інформація про санкційних осіб, зазначених у підпункті 1 пункту 50 розділу VIII цього Положення, надається включно з інформацією про:

відмови таким санкційним особам/особам, які діють від імені таких санкційних осіб, у встановленні/підтриманні ділових відносин, наданні послуг таким санкційним особам після встановлення ділових відносин;

наявність відкритого індивідуального банківського сейфа, у якому зберігаються заблоковані активи.”;

5) розділ після пункту 50 доповнити новим пунктом 50¹ такого змісту:

“50¹. Інформація, зазначена в підпунктах 1–5 пункту 50 розділу VIII цього Положення, надається з урахуванням інформації, отриманої банками від небанківських установ, які мають відкриті в банку(ах) рахунки (включно з розрахунковими рахунками), на яких обліковуються кошти зазначених у підпункті 1 пункту 50 розділу VIII цього Положення санкційних осіб.”;

6) пункт 51 виключити;

7) абзац другий пункту 52 викласти в такій редакції:

“Інформація, зазначена в абзаці першому пункту 52 розділу VIII цього Положення, надається небанківськими установами за наявності небанківської установи та/або її кінцевих бенефіціарних власників/власників істотної участі, та/або її керівників, та/або її клієнтів у такому санкційному списку станом на дату його видання.”;

8) пункти 53, 54 виключити;

9) пункт 55 викласти в такій редакції:

“55. Небанківські установи, які є надавачами фінансових платіжних послуг, зобов’язані щомісяця, не пізніше п’ятого робочого дня місяця, наступного за звітним, надавати Національному банку відповідно до нормативно-правового акта, який регулює правила організації статистичної звітності, що подається до Національного банку, інформацію щодо реалізації ними персональних санкцій, а саме про:

1) санкційних осіб (клієнтів небанківської установи/інших учасників фінансових операцій та/або інших санкційних осіб, кошти яких обліковуються на рахунках у небанківській установі, та/або санкційних осіб, підконтрольними особами яких є клієнти небанківської установи), до яких застосовано хоча б одну з персональних санкцій, зазначених у підпункті 1 пункту 50 розділу VIII цього Положення, включаючи інформацію про відмови таким санкційним особам/особам, які діють від імені таких санкційних осіб, у встановленні/підтриманні ділових відносин, наданні послуг таким санкційним особам після встановлення ділових відносин;

2) рахунки в небанківській установі, на яких обліковуються кошти санкційних осіб, зазначених у підпункті 1 пункту 55 розділу VIII цього Положення (включаючи рахунки з нульовими залишками), та залишки таких коштів;

3) фінансові операції санкційних осіб, зазначених у підпункті 1 пункту 55 розділу VIII цього Положення, від імені/на користь таких санкційних осіб, у проведенні яких було відмовлено або які були зупинені у зв'язку із застосуванням персональних санкцій;

4) підконтрольних осіб та фінансові операції підконтрольних осіб/від імені підконтрольних осіб, у проведенні яких було відмовлено або які були зупинені у зв'язку із застосуванням персональних санкцій до санкційних осіб;

5) фінансові операції, які сприяють або можуть сприяти порушенню/уникненню обмежень, установлених персональними санкціями (включаючи випадки залучення третіх осіб), які були зупинені або в проведенні яких було відмовлено.”;

10) пункт 56 виключити;

11) пункти 57, 58 викласти в такій редакції:

“57. Небанківські установи зобов'язані щомісяця, не пізніше п'ятого робочого дня місяця, наступного за звітним, надавати Національному банку відповідно до нормативно-правового акта, який регулює правила організації статистичної звітності, що подається до Національного банку, інформацію щодо реалізації ними персональних санкцій (вимога не застосовується до небанківських установ, зазначених в пункті 55 розділу VIII цього Положення), а саме про:

1) санкційних осіб (клієнтів небанківської установи/інших учасників фінансових операцій та/або інших санкційних осіб, підконтрольними особами яких є клієнти небанківської установи), до яких застосовано хоча б одну з персональних санкцій, зазначених у підпункті 1 пункту 50 розділу VIII цього Положення, включаючи інформацію про відмови таким санкційним особам/особам, які діють від імені таких санкційних осіб, у встановленні/підтриманні ділових відносин, наданні послуг таким санкційним особам після встановлення ділових відносин;

2) фінансові операції санкційних осіб, зазначених у підпункті 1 пункту 57 розділу VIII цього Положення, від імені/на користь таких санкційних осіб, у

проведенні яких було відмовлено або які були зупинені у зв'язку із застосуванням персональних санкцій;

3) підконтрольних осіб та фінансові операції підконтрольних осіб/від імені підконтрольних осіб, у проведенні яких було відмовлено або які були зупинені у зв'язку із застосуванням персональних санкцій до санкційних осіб;

4) фінансові операції, які сприяють або можуть сприяти порушенню/уникненню обмежень, установлених персональними санкціями (включаючи випадки залучення третіх осіб), які були зупинені або в проведенні яких було відмовлено.

Інформація, зазначена в підпунктах 1–4 пункту 57 розділу VIII цього Положення, надається за наявності такої інформації.

58. Суб'єкти реалізації санкцій зобов'язані щокварталу, не пізніше п'ятого робочого дня місяця, наступного за звітним кварталом, надавати Національному банку інформацію щодо реалізації секторальних санкцій за формою, наведеною в додатку до цього Положення, за звітний квартал (у розрізі видів санкцій).

Інформація, зазначена в абзаці першому пункту 58 розділу VIII цього Положення, надається за наявності такої інформації.”.

3. У додатках до Положення:

1) додатки 1–3 виключити.

У зв'язку з цим додаток 4 вважати додатком;

2) додаток викласти в такій редакції:

“Додаток
до Положення про реалізацію спеціальних
економічних та інших обмежувальних
заходів (санкцій)
(у редакції постанови Правління
Національного банку України
від 28 грудня 2023 року № 197)
(пункт 58 розділу VIII)

Інформація щодо реалізації секторальних санкцій
(у форматі Excel)

№ з/п	Найменування суб'єкта реалізації санкцій	Ідентифікаційний/реєстраційний номер/код суб'єкта реалізації санкцій	Номер указу Президента України, яким уведено в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України	Вид санкції	Детальна інформація про вжиті протягом звітного кварталу заходи з метою реалізації секторальних санкцій
1	2	3	4	5	6
1					
2					

Фінансові операції, у проведенні яких було відмовлено протягом звітнього кварталу у зв'язку із застосуванням секторальних санкцій (за наявності таких фінансових операцій)			Суть та зміст фінансових операцій, у проведенні яких було відмовлено протягом звітнього кварталу у зв'язку із застосуванням секторальних санкцій	Фінансові операції, які були зупинені протягом звітнього кварталу у зв'язку із застосуванням секторальних санкцій (за наявності таких фінансових операцій)		
загальна кількість	загальна сума (еквівалентна сума в національній валюті України за офіційним курсом іноземної валюти, установленим Національним банком на останній день звітнього кварталу)	код валюти		загальна кількість	загальна сума (еквівалентна сума в національній валюті України за офіційним курсом іноземної валюти, установленим Національним банком на останній день звітнього кварталу)	код валюти
7	8	9	10	11	12	13

Суть та зміст фінансових операцій, які були зупинені протягом звітного кварталу у зв'язку із застосуванням секторальних санкцій [із зазначенням рахунку(ів), на якому(яких) обліковуються кошти від таких зупинених фінансових операцій]	Інформація про фінансові установи Російської Федерації, щодо яких застосовано секторальні санкції (заповнюється за наявності у суб'єкта реалізації санкцій протягом звітного кварталу ділових відносин/економічних та/або фінансових зобов'язань перед фінансовою установою Російської Федерації/спроб встановлення фінансовою установою Російської Федерації ділових відносин та/або вчинення такою особою правочинів із суб'єктом реалізації санкцій)			Наявність у суб'єкта реалізації санкцій ділових відносин із фінансовою установою Російської Федерації протягом звітного кварталу (так/ні)	Інформація про ділові відносини з фінансовими установами Російської Федерації (заповнюється за наявності протягом звітного кварталу ділових відносин із фінансовою установою Російської Федерації)	
	найменування фінансової установи Російської Федерації	реєстраційний номер/номер платника податків фінансової установи Російської Федерації	вид діяльності фінансової установи Російської Федерації		дата встановлення ділових відносин з фінансовою установою Російської Федерації	інформація про мету/характер встановлених/ наявних ділових відносин із фінансовою установою Російської Федерації
14	15	16	17	18	19	20

Інформація про ділові відносини з фінансовими установами Російської Федерації (заповнюється за наявності протягом звітного кварталу ділових відносин із фінансовою установою Російської Федерації)				Наявність у суб'єкта реалізації санкцій протягом звітного кварталу економічних/ фінансових зобов'язань перед фінансовою установою Російської Федерації (так/ні)	Інформація про економічні/фінансові зобов'язання перед фінансовими установами Російської Федерації (заповнюється за наявності протягом звітного кварталу економічних/фінансових зобов'язань)	
дата відмови від підтримання ділових відносин з фінансовою установою Російської Федерації	залишок коштів фінансової установи Російської Федерації у суб'єкта реалізації санкцій				підстава виникнення економічних/ фінансових зобов'язань перед фінансовою установою Російської Федерації	суть та зміст економічних/ фінансових зобов'язань перед фінансовою установою Російської Федерації
	станом на дату видання санкційного списку (еквівалентна сума в національній валюті України за офіційним курсом іноземної валюти, установленим Національним банком на останній день звітного кварталу)	станом на перше число місяця, наступного за звітним кварталом (еквівалентна сума в національній валюті України за офіційним курсом іноземної валюти, установленим Національним банком на останній день звітного кварталу)	код валюти			
21	22	23	24	25	26	27

Інформація про економічні/фінансові зобов'язання перед фінансовими установами Російської Федерації (заповнюється за наявності протягом звітного кварталу економічних/фінансових зобов'язань)			Спроби встановлення фінансовою установою Російської Федерації ділових відносин/спроби вчинення фінансовою установою Російської Федерації правочинів із суб'єктом реалізації санкцій протягом звітного кварталу (так/ні)	Інформація про мету здійснення спроб встановлення фінансовою установою Російської Федерації ділових відносин/спроб вчинення фінансовою установою Російської Федерації правочинів із суб'єктом реалізації санкцій (заповнюється за наявності протягом звітного кварталу таких спроб)
розмір фінансових зобов'язань перед фінансовою установою Російської Федерації				
станом на дату видання санкційного списку (еквівалентна сума в національній валюті України за офіційним курсом іноземної валюти, установленим Національним банком на останній день звітного кварталу)	станом на перше число місяця, наступного за звітним кварталом (еквівалентна сума в національній валюті України за офіційним курсом іноземної валюти, установленим Національним банком на останній день звітного кварталу)	код валюти		
28	29	30	31	32